817/09

Den 14. april 2009 blev i sag nr. 74.614:

xxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har haft livsforsikring i PFA Pension, klager over selskabets opkrævning af præmie i månederne januar til marts 2005.

I sin klage til nævnet af 29/7 2008 har klageren anført:

> "Den 27. oktober 2004 opsagde min arbejdsgiver F. A/S deres og min pensionsaftale med PFA Pension, til ophør den 1. januar 2005. Herefter skulle ordningen videreføres i AP Pension. PFA Pension bekræftede opsigelsen i et brev af den 29. oktober 2004, således at pensionsaftalen skulle ophøre den 1. januar 2005.
>
> Trods virksomhedens opsigelse af min og resten af virksomhedens pensionsordning med PFA Pension, blev mine forsikringsdækninger opretholdt af PFA Pension i fuldt omfang i yderligere 3 mdr. - frem til den 1. april 2005, med det resultat, at jeg både betalte for forsikringsdækninger hos min nye leverandør AP Pension og min gamle leverandør PFA Pension. Dette har givet en unødvendig dobbeltdækning i 3 mdr., og en unødvendig ekstra udgift som jeg ikke ønsker og hverken jeg eller min arbejdsgiver har bedt om.
>
> Det er min opfattelse, at PFA Pension simpelt hen opfatter deres egne forsikringsbetingelser forkert. Det fremgår nemlig af forsikringsbetingelserne, at *'betales en senere præmie ikke inden 3 måneder efter forfaldsdagen, ophører selskabets ansvar.'* Bestemmelsen svarer til den tidligere formulering af AL § 15, der sagde, at *'Når der efter sket påkrav er forløbet 3 måneder, uden at præmien er betalt, ophører aftalen uden opsigelse, med mindre selskabet har påbegyndt retsforfølgning for at inddrive præmien'.*
>
> Efter min overbevisning er dette en bestemmelse, der primært skal beskytte den forsikrede imod at stå uden dækning i tilfælde af, at man glemmer at betale. Til gengæld for at skulle dække den forsikrede i tre måneder, var selskabet berettiget til præmie. Det er derfor selskabet kan inddrive sit krav på præmie ved retsforfølgning.

Det er blevet gjort endnu tydeligere ved en af de seneste ændringer af FAL, hvor de almindelige betalingsfrister jo blev forlænget.

Forsikringstageren er jo efter FAL § 98 ikke forpligtet til at holde forsikringen i kraft. Hvis forsikringstageren bare holder op med at betale præmie, kan selskabet opsige forsikringsaftalen, men han kan også selv opsige den.

Det jeg egentlig vil sige med dette er, at en opsigelse er det der juridiske kaldes et påbud. Et påbud har generelt retsvirkning, fra det kommer frem til modtageren. Dvs. at modtageren er bundet af det fra det er modtaget, med mindre, der er angivet, at det skal gælde fra en senere dato. Hvis forsikringstageren derfor skriver, at han ønsker at standse forsikringen og præmiebetalingen straks eller pr. en given, fremtidig dato er selskabet forpligtet til at rette sig efter dette. Jeg mener at selskabet er berettiget til at kræve præmie frem til den dato, hvor forsikringstageren ønsker, at forsikringen skal ophøre, men ikke efter denne dato. Jeg mener derfor, at det er forkert, at PFA Pension fastholder, at de vil have præmie for 3 mdr. ekstra trods min og virksomhedens klare opsigelse af pensionsordningen til den 1. januar 2005.

PFA Pension mener at, de er berettigede til at videreføre forsikringsdækningerne i 3 måneder efter opsigelse, fordi de gennem Dansk Handel og Service Pension har sendt mig et 'mulighedsbrev', hvor jeg positivt skulle tilkendegive om, jeg ønskede at videreføre min forsikringsdækninger indtil den 1. april 2005 - jeg har bevidst ikke svaret på dette brev, idet jeg mener, at min arbejdsgivers opsigelse af pensionsordningen til den 1. januar 2005 klart tilkendegiver at forsikringsdækningerne ønskes stoppet netop på denne dato."

Ved skrivelse af 16/9 2008 til nævnet har selskabet hertil bemærket:

"**Afvisning af sag**
Det gøres principalt gældende, at sagen skal afvises af ankenævnet.

Baggrunden er, at J.B. - ifølge PFA Pensions systemoplysninger - slet ikke havde en pensionsordning under Dansk Handel & Service Pension (administreret af PFA Pension) på tidspunkt for den påståede tvist.

PFA Pension står derfor umiddelbart uforstående overfor J.B.s påstand om, at *han* skulle have haft en pensionsordning via F. A/S (herefter F.) pr. 1. januar 2005.

Ifølge vores oplysninger er J.B.s pensionsordning overgået til fripolice pr. 1. marts 2002 i forbindelse med hans fratræden fra F., hvorfor der ikke er indbetalt præmie på policen siden denne dato. Den 11. oktober 2004 er policen i øvrigt ophævet ved tilbagekøb eller overførsel til andet selskab.

Det er PFA Pensions opfattelse, at ankenævnet alene har kompetence til at behandle konkrete retstvister mellem et forsikringsselskab og en forsikringstager. Idet J.B. ikke var ansat i F. pr. 1. januar 2005, og dermed ej heller omfattet af den pensionsordning under Dansk Handel & Service Pension, som er genstand for klagen, kan J.B. ikke anses for klageberettiget efter gældende vedtægter for ankenævnet.

Tvistens genstand
I det omfang, at J.B. kan dokumentere, at han var omfattet af F.'s pensionsordning under Dansk Handel & Service Pension pr. 1. januar 2005, gøres det subsidiært gældende, at PFA

Pension ikke er forpligtet til at betale præmie tilbage til J.B. for perioden januar - marts, 2005.

PFA Pension har i perioden januar - marts, 2005, opkrævet præmie for de solidariske dækninger hos de forsikrede i F.'s pensionsordning under Dansk Handel & Service Pension.

PFA fastholder at være berettiget hertil efter dagældende forsikringsbetingelser. De forsikrede havde selv mulighed for at omskrive til fri-police pr. 1. januar 2005 ved at returnere det fremsendte svarbilag senest den 1. april 2005.

J.B. mener ikke, at PFA Pension var berettiget til at opkræve præmie for januar - marts, 2005, med henvisning til, at F. generelt opsagde pensionsordningen med PFA Pension pr. 1. januar 2005. Af den grund beder han PFA Pension betale de tre måneders præmie tilbage.

Sagsfremstilling
I brev af 27. oktober 2004 opsagde F. pensionsaftalen med PFA Pension med virkning fra 1. januar 2005 på grund af et leverandørskift.

PFA Pension bekræftede opsigelsen ved brev af 29. oktober 2004, og oplyste i den forbindelse, at F's medarbejdere nu ville blive orienteret om mulighederne ved præmieophøret. (Brevet er allerede i ankenævnets besiddelse)

Dette blev gjort ved et standardbrev i december måned 2004, som indeholdt information om, at F.s medarbejdere bl.a. kunne vælge mellem at opretholde de solidariske forsikringsdækninger i perioden januar - marts, 2005, eller at ændre forsikringen til fripolice pr. 1. januar 2005. F.s medarbejdere blev bedt om at returnere svarbilaget senest 1. april 2005, idet forsikringen ellers vil blive omskrevet til fripolice pr. 1. april 2005. (Standardbrevet samt svarbilag er allerede i ankenævnets besiddelse)

PFA Pension har efterfølgende haft en korrespondance med F., idet F. ikke fandt, at PFA Pension var berettiget til at opretholde forsikringsdækningerne i januar - marts, 2005, når nu pensionsordningen var opsagt pr. 1. januar 2005.

PFA Pension har i brev af 18. september 2006 fastholdt, at vi efter gældende forsikringsbetingelser er forpligtet til at opretholde de enkelte medarbejderes forsikringsdækning i tre måneder efter præmieophør, til trods for F.'s opsigelse af den overordnede pensionsaftale pr. 1. januar 2005. Vi har samtidig gjort F. opmærksom på, at de enkelte medarbejdere havde mulighed for at omskrive til fripolice fra 1. januar 2005 ved at returnere den fremsendte svarblanket.
…
Argumentation
PFA Pension fastholder, at klager ikke er berettiget til at få præmien tilbagebetalt for forsikringsdækningerne i perioden januar - marts, 2005.

Det fremgår klart af forsikringsbetingelserne, del B, § 2, stk. 1, at præmiebetalingen ophører på det tidspunkt, der er fastsat i forsikringsaftalen (policen). I det omfang, at præmiebetalingen ophører før dette tidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i tre måneder, jf. § 3, stk. 1.

Ifølge PFA Pensions oplysninger har klager ikke returneret det svarbilag, som han modtog sammen med orienteringsbrevet i december 2004, til PFA Pension. Klager er således selv

skyld i, at PFA først omskriver forsikringen til fripolice pr. 1. april 2005, og at forsikringsdækningerne opretholdes i perioden januar - marts, 2005. Dette er i fuld overensstemmelse med forsikringsbetingelserne.

Det forhold, at PFA Pension har haft en skriftlig brevveksling med F. ændrer ikke ved, at de individuelle pensionsaftaler, som PFA Pension har indgået med F.s medarbejdere frem til 31. december 2004, er omfattet af gældende vilkår i de udstedte policer og i forsikringsbetingelserne.

Konklusion
Principalt mener PFA Pension, at sagen skal afvises ved ankenævnet, idet J.B. ikke opfylder vedtægtens betingelser for at få klagen prøvet ved ankenævnet.

Subsidiært, og under forudsætning af, at J.B. kan dokumentere sin retlige interesse i at få prøvet spørgsmålet ved ankenævnet, fastholder PFA Pension, at vi har håndteret klagerens pensionsordning under Dansk Handel & Service Pension i fuld overensstemmelse med de vilkår, som gjaldt for ordningen. J.B. er derfor ikke berettiget til at få præmie tilbagebetalt for perioden januar - marts, 2005."

Klageren har i skrivelse af 10/11 2008 til nævnet hertil anført:

"Selskabet mener, at klagen skal afvises, idet man gør gældende, at jeg slet ikke havde en pensionsordning med selskabet; men mener dog ikke desto mindre, at hvis jeg kan dokumentere, at jeg havde en sådan ordning, da er selskabet berettiget til at trække præmie efter opsigelsen.

For det første forekommer de to påstande indbyrdes uforenelige. Det må videre formodes, at selskabet er i stand til via sit edb-system at finde mig og at dokumentere tidspunktet for den påståede udmeldelse af ordningen. Hvis Ankenævnet for Forsikring finder at min pensionsordning i PFA Pension ikke var en del af de Dansk Handel & Service pensionsordninger der blev overført fra PFA Pension til AP Pension, vil jeg stadigvæk gerne have at nævnet behandler sagen for alle vore Dansk Handel & Service medarbejdere, men med mig som Mandatar for vore medarbejdere, idet jeg er økonomichef i F. og varetager vores medarbejderes interesse på dette område.

Selskabet fortolker desuden efter min opfattelse sine egne forsikringsbetingelser forkert og håndterer opsigelsen fundamentalt juridisk ukorrekt.

Opsigelsen af pensionsordningen med PFA er efter min klare opfattelse et påbud, der har retsvirkning fra det tidspunkt, hvor det kommer frem til adressaten.

Aftalen giver F. adgang til at opsige pensionsordningen. Der er mellem parterne aftalt en given opsigelsesfrist, som fastsætter det faktiske ophør af aftalen; men opsigelsen har ikke desto mindre retsvirkning fra fremkomsten. Det har gennem mange år været fast praksis - også i Ankenævnet for Forsikring - at dækningen ophører fra det tidspunkt, hvor en forsikringstager fx har givet påbud om, at hans forsikring ønskes tilbagekøbt. Hvis forsikringstager i den situation dør i perioden mellem påbuddet og den faktiske ekspedition, udbetales alene tilbagekøbsværdien.

Tilsvarende i denne situation. F. meddelte ved brev af 27. oktober 2004 selskabet, at man med det aftalte varsel, opsagde pensionsordningen pr. den 1. januar 2005. Dermed ophørte ordningen - og dækningen - i PFA pr. denne sidste dato.

PFAs udsagn om, at jeg - selskabets kunde - '... *selv* [er] *skyld i'* (!)*,* at min dækning ikke ophører, selv om ordningen er behørigt opsagt og præmiebetalingen er ophørt, er stærk læsning fra et selskab, der i alle andre sammenhænge slår sig op på at være kundeejet og leve af kundetilfredshed.

Jeg mener desuden, at den konkrete administration beror på en grov fejllæsning og -fortolkning af PFA's egne forsikringsbetingelser. Som der redegøres for i PFA's brev af 16. september, ophører præmiebetalingen iflg. forsikringsbetingelsernes del B § 2, stk. 1 på det tidspunkt, der er fastsat i policen. *'Det tidspunkt, der er fastsat i policen'* er naturligvis ikke kun det oprindeligt aftalte udløbstidspunkt, men ethvert tidspunkt, hvor præmiebetalingen i *overensstemmelse med og med hjemmel i forsikringsaftalen* ophører; herunder ved en aftalemæssig opsigelse.

Det forhold, at forsikringsbetingelserne herefter giver de forsikrede en mulighed for at opnå tre måneders yderligere dækning må som i ethvert andet selskabs betingelser læses som en sikkerhed for de forsikrede for, at der ikke skal opstå en periode uden dækning ved uvarslet præmieophør. Det giver imidlertid med sikkerhed ikke selskabet adgang til af egen drift og reelt ved en procedure, der vanskeligt kan ses som andet end negativ accept, ensidigt at bestemme, at dækningen fortsætter efter det aftalte/meddelte tidspunkt for dækningsophør."

Ved skrivelse af 19/11 2008 til nævnet har selskabet hertil bemærket:

"PFA Pension fastholder den principale påstand om, at sagen skal afvises, idet J.B.s egen pensionsordning var ophævet ved tilbagekøb eller overførsel til andet selskab inden den 1. januar 2005, hvor leverandørskiftet fra Dansk Handel & Service Pension (administreret af PFA Pension) til AP Pension fandt sted.

Baggrunden for den principale påstand om afvisning er - ud over ankenævnets formelle regler om klagekompetence - at vi ikke kan være sikre på, at J.B. taler på alle ansattes vegne. Derudover finder vi det ikke rimeligt, spørgsmålet først rejses nu, mere end 3 år efter, at leverandørskiftet har fundet sted.

Vi skal i den forbindelse supplerende henvise til forsikringsaftalelovens dagældende § 29, ifølge hvilken krav efter en forsikringsaftale forældes 2 år efter udgangen af det kalenderår, i hvilket fordringshaveren fik kundskab om kravet. Fremsættelse af krav i anledning af PFA Pensions opretholdelse af forsikringsdækningen i januar - marts, 2005, er således i alle tilfælde forældet med udgangen af 2007.

I forhold til tvistens genstand fastholder PFA Pension, at vi har fortolket dagældende forsikringsbetingelser juridisk korrekt. Vi er således ikke enige i J.B.s argumentation.

Det forhold, at F. A/S opsagde pensionsaftalen pr. 1. januar 2005, betyder ikke i sig selv, at forsikringsdækningen hos de forsikrede også ophører pr. 1. januar 2005. Dette ville være i direkte modstrid med PFA Pensions forsikringsretlige forpligtelser overfor de forsikrede, som udtrykt i forsikringsbetingelserne.

Som det fremgår af forsikringsbetingelserne, del B, § 3, stk. 1, opretholdes forsikringsdækningen i 3 måneder efter indstilling af præmiebetalingen (henstandsperiode). Bestemmelsen gælder generelt ved indstilling af præmieindbetaling, dvs. også i tilfælde af et leverandørskif-

te. F. A/S's opsigelse af pensionsaftalen med PFA Pension kan ikke i sig selv medføre forringer i aftaleforholdet mellem PFA Pension og den enkelte forsikrede."

I skrivelse af 1/12 2008 har klageren yderligere anført:

"Jeg bestrider PFA's påstand om afvisning, grundet tvivl om min rolle som talsmand for de ansatte på F. i denne sag.

Jeg er økonomichef på F. og er ansvarlig for virksomhedens pensionsordninger, og i kraft af denne position repræsenterer jeg alle de ansatte, der uden retsmæssigt grundlag er blevet opkrævet et beløb for forsikringsdækninger på deres pensionsordninger, der ellers var korrekt. opsagte, blot fordi selskabet har en særegen fortolkning af sine egne forsikringsbetingelser.

Det er helt forkert at PFA påpeger, at det er urimeligt at spørgsmålet først rejses nu, mere end 3 år efter et leverandørskift. Spørgsmålet har løbende været drøftet med PFA, gennem vores forsikringsmægler W. - med skiftende mæglerchefer som modpart, hvor PFA hver gang har nægtet at diskutere sagen og alene henholdt sig til sine særegne forsikringsbetingelser.

Desuden har hele sagen allerede i starten af 2007 været fremsendt til Ankenævnet for Forsikring, gennem C.J., som på dette tidspunkt var adm. direktør for F. Af en eller anden grund må materialet være bortkommet i posten, idet da C.J. efter længere tid rykkede Ankenævnet for et svar, fik han at vide at materialet aldrig var blevet modtaget i Ankenævnet. Vi har kopier af hele sagsfremstillingen liggende fra C.J.'s sag, til dokumentation, hvis nævnet måtte ønske dette."

I selskabets skrivelse af 29/10 2004 til klagerens arbejdsgiver hedder det bl.a.:

"Vi har med beklagelse noteret jeres opsigelse af aftalen.

Vi accepterer opsigelsen, og Dansk Handel & Service Pension nr. … ophører således pr. 1. januar 2005.

Medarbejderne orienteres
PFA Pension vil orientere medarbejderne om de muligheder, der foreligger i forbindelse med, at præmiebetalingen ophører.
Det vil sige:
- mulighed for individuel videreførsel
- henstand
- omskrivning til fripolice med nedsatte dækninger
- evt. overførsel af depot, jf. nedenfor.

Overførsel ved leverandørskift
Hvis opsigelsen af pensionsaftalen sker i forbindelse med, at I etablerer ordning hos en anden pensionsleverandør, vil de forsikredes depoter i PFA Pension efter reglerne i pensionsaftalen og forsikringsbetingelserne normalt ikke kunne overføres til jeres nye leverandør.
PFA Pension er Imidlertid indforstået med at dispensere fra disse regler, således at den enkelte forsikrede kan anmode om at få sit depot overført til den nye leverandør.

Hvis I er enige i, at jeres medarbejdere skal have denne mulighed for overførsel, skal vi anmode jer om senest 14 dage fra d.d. at returnere vedlagte blanket som bekræftelse herpå.

Endvidere bedes I foranledige, at den nye pensionsleverandør fremsender anmodninger om overførsel underskrevet af de forsikrede, der ønsker at gøre brug af denne mulighed. Anmodningerne skal være PFA Pension i hænde senest den 30. juni 2005. Overførselsanmodninger, som PFA Pension modtager efter denne dato, vil blive behandlet efter pensionsaftalens betingelser for tilbagekøb, og overførsel vil således ikke kunne finde sted, så længe de forsikrede er ansat hos jer.

Der vil ved hver enkelt overførsel blive fratrukket PFA Pensions til enhver tid gældende tilbagekøbsgebyr."

I udateret skrivelse fra selskabet til de ansatte i klagerens firma hedder det bl.a.

"**Dansk Handel & Service Pension - Police nr. …212.**
Idet din arbejdsgiver har valgt at skifte leverandør af medarbejdernes arbejdsmarkedspension pr. 1. januar 2005, skal Dansk Handel & Service Pension oplyse følgende.

Du skal nu tage stilling til, hvad der skal ske med din police. Du har 4 muligheder:

1. Du kan privat videreføre policen med en månedlig præmie. Minimumspræmien udgør pr. den 1. januar 2005 900 kroner for butiksansatte og 1.000 kroner for kontor- og lageransatte.

   Minimumspræmien udregnes på baggrund af en minimumsgage på kroner 133.333. Forsikringsdækningerne vil ved videreførsel med minimumspræmie blive fastsat ud fra denne minimumsgage.

2. Du kan opretholde den solidariske forsikringsdækning ved død, invaliditet og Kritisk Sygdom i perioden den 1. januar 2005 til den 1. april 2005. Præmien for forsikringsdækningen fratrækkes i dit opsparede depot.

3. Du kan lade depotet stå som fripolice i PFA Pension. Omkostningerne til dette er et månedligt gebyr på p.t. mellem 10 kroner og 44 kroner afhængigt af depotets størrelse. Disse omkostninger bliver fratrukket i dit opsparede depot.

4. Du kan også vælge at flytte dit depot med over til den nye pensionsleverandør. Ved flytning af depotet beregner PFA Pension sig et gebyr på p.t. 1.200 kroner.

   Derudover vil den nye pensionsleverandør typisk 'efter selskabets regler' ligeledes beregne sig et gebyr. Disse gebyrer fratrækkes I dit opsparede depot.

Udover ovennævnte omkostninger medfører leverandørskiftet også, at eventuelt optjent risikobonus for 2004 bortfalder.

Vi beder dig returnere vedlagte svarbilag i udfyldt og underskrevet stand, så vi kan ekspedere sagen efter dit ønske. Hører vi ikke fra dig senest den 1. april 2005 bortfalder de solidariske dækninger og depotet ændres til fripolice."

Af selskabets skrivelse af 12/10 2006 til klagerens arbejdsgiver fremgår bl.a.:

"Vi fastholder vores begrundelse i brev af 18. september 2006 og kan dermed ikke imødekomme ønsket om, at PFA Pension skal tilbagebetale det beløb, som den enkelte forsikrede har betalt for i henstandsperioden fra den 1. januar 2005 til den 1. marts 2005.

Hvis I indbringer spørgsmålet for Ankenævnet, anbefaler vi, at alene én af de forsikrede anlægger klagesagen, da sagerne vedrører præcis det samme spørgsmål. Som ønsket har vi vedlagt et klageskema til Ankenævnet for Forsikring."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**B Betingelser vedrørende præmiebetalingen**
…
§ 2. Præmiebetalingen ophører.
Præmiebetalingen ophører på det tidspunkt, der er fastsat i forsikringsaftalen.
…
§ 3. Præmiebetalingen indstilles/genoptages
Indstilles præmiebetalingen før det tidspunkt, der er fastsat i forsikringsaftalen, bliver forsikringsdækningen opretholdt i fuldt omfang i tre måneder. Derefter fortsætter forsikringen som præmiefri forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet er aftalt med PFA Pension. Beregningen sker efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til statens tilsynsmyndighed."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen og finder, at klagerens eventuelle krav mod selskabet er forældet med udgangen af 2007 i henhold til forsikringsaftalelovens dagældende § 29's 2-årige forældelsesregel.

Allerede som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand